

Ewa Welén
Processledare
ewa.welen@ltdalarna.se
Tfn: 070 -568 27 12

Diarienummer
RD21/00559

Datum
2022-02-21

Redovisning av kommunerna i Dalarnas samt RSS Dalarnas arbeten inom ramen för Överenskommelsen (ÖK) God och nära vård 2021.

De tilldelade medlen för 2021 har fördelats ut till respektive kommun utifrån befolkningsunderlag. Inga medel har använts länsgemensamt via RSS Dalarna. Däremot har RSS haft en processledare som har lett en länsgemensam Styrgrupp för God och Nära vård.

Denna Styrgrupp har under 2021, med hjälp av chefstjänstemän och förtroendevalda, tagit fram en Länsgemensam strategi med målbild och färdplan för God och Nära vård i Dalarna 2022-2030. Strategin är nu 2022 klar för efterföljande politiska beslut om fastställande i kommuner och region.

Utveckling av den nära vården med primärvården som nav

Ett flertal av kommunerna har tillsammans med regionen arbetat för att förbättra och utveckla samordning och samarbete inom nedanstående områden;

- Samverkan "Hand i hand" med primärvård, slutenvård och två kommuner.
- Samverkan Västerbergslagen för chefstjänstemän regionen och två kommuner.
- Samverkan om rutiner med primärvård och slutenvård om hur personal enkelt ska nå dem, även obekvämt arbetstid.
- Skapat rutiner med 1177 för bättre råd och stöd
- Skapat nära samarbete med vårdcentraler för "att riva murar" samt lösa problem på enklast möjliga sätt. Tagit fram snabba beslutsvägar och bättre informationsöverföring.
- Tydliggöra samverkan mellan vårdcentral och kommun. Lyft "gråzonsärenden" och fått tydlighet kring tröskelprincipen. Skapat en hållbar gemensam organisation.
- Utsett en utvecklingsgrupp mellan region och kommun som arbetat med gemensamma frågor för att möta den nära vården där samverkan behövs i många situationer.
- Samarbete gällande läkarmedverkan från primärvården till kommunens hälso- och sjukvård.
- Samarbete om läkemedelsgenomgångar från primärvårdens läkare.
- Arbetat för möjlighet till digitala ronder samt att förbättra kvalitén i egenvårdsbedömningar och vårdbegäran.
- Utvecklat digitala vårdplaneringar med primärvården
- Samverkan mellan vårdcentralen och den kommunala hemsjukvården med mål att identifiera de personer som återkommande läggs in på sjukhus. Regionen ansvarar för att identifiera dem via sina verksamhetssystem. Den kommunala hemsjukvården arbetar parallellt med att följa upp arbetet med hur Visam-bedömningar fungerar.

Avdelningen för Hälsa och Vårld

Ewa Welén
Processledare
ewa.welen@ltdalarna.se
Tfn: 070 -568 27 12

Diarienummer
RD21/00559

Datum
2022-02-21

- Två kommuner har ordnat platser för Covidpatienter på egen avdelning eller via korttidsplatser för att förbättra flödet ut från regionens avdelningar.
- Flertalet kommuner har samverkat med primärvården gällande vaccination mot Covid-19.
- Några kommuner har utvecklat tillgången till kommunala samordningssköterskor, för att strukturera flödet och förbättra tillgänglighet. En kommun har anställt en sjuksköterska som ska samordna arbetet med hemtjänsten, förbättra informationsvägar och telefontillgänglighet. En kommun har förstärkt tillgången till sjuksköterska på kvällstid.
- Flera kommuner har fortsatt samarbete med regionen kring uppstart av mobila team, nya och även pausade team (pga. pandemin).
- En kommun fortsätter samverka med regionen för "en ungdomshälsa" och "en familjehälsa". Båda arbetena bygger på ett arbete utifrån en tillgänglig (nära) jämlik hälsa-trygghet- lärande. Star beräknas till 2022.
- En kommun har anställt en Fysioterapeut med fokus på SIP för att förbättra samarbetet inför utskrivning från slutenvård.
- En kommun har tillsammans med primärvården tagit fram utbildningsfilmer inför införande av NVP, nationell palliativ vårdplan.
- En kommun erbjuder fallförebyggande hembesök till alla personer som får trygghetslarm. Resultat - 17 hembesök tom 210630
- En kommun har tillsammans med primärvården sett över "trygg hemgång" med utökade arbetstider samt att utöka teamet med sjuksköterskor och att läkare kan göra hembesök vid behov.
- En kommun utvecklar hemtagningen från sjukhus med ett Trygghetsteam som är en sammanslagning av tidigare hemtagningsteam och anhörigstöd.
- En kommun har med regionen en lokal styrgrupp för att ta fasta på alla goda förslag medarbetare och medborgare har lyft i syfte att ge en God och nära vård. Där har man även anordnat en arbetsdag för chefer från kommunen och regionens primärvård. Denna kommun planerar nu för en sjukhusnära mellanvårdsavdelning med personal från kommun och region.
- En kommun har påbörjat ett utvecklingsarbete tillsammans med primärvården för att fånga upp familjer som behöver stöd. Skola och Socialförvaltningen deltar.

Ewa Welén
Processledare
ewa.welen@ltdalarna.se
Tfn: 070 -568 27 12

Diarienummer
RD21/00559

Datum
2022-02-21

- En kommun har tillsammans med vårdcentralen arbetat för att få ingång "virtuellt hälsorum". Syftet är att personer i glesbygd ska få en möjlighet att på närmare håll få vård. Initialt handlar det främst om återbesök. Regionen ansvarar för utrustningen och kommunen för lokalen samt stödinsats för hanteringen av den digitala tekniken. Samarbete sker även med syfte att stödja medborgarnas digitala kompetens.
- En kommun arbetar också tillsammans med regionen för att öka tillgängligheten i glesbygd genom att öppna Närsjukvårdsplats i kommunen.
- En kommun anställer en dietist riktad mot ordinärt boende.
- En kommun har i samverkan med regionen utrett äldrecentral/nära vård med uppstartsplanering och handlingsplaner
- Från flera kommuner har ledare, MAS, MAR samt förtroendevalda deltagit i SKRs utbildning "Ledarskap Nära Vård".

Goda förutsättningar för vårdens medarbetare

Övergripande utveckling av goda förutsättningar för vårdens medarbetare

- En kommun har tagit fram en Symptomlådan - med en instruktionsfilm och material för att uskor ska kunna mäta vitalparametrar. Ger ett bra underlag för att identifiera symtom och för sjuksköterska att prioritera.
- Medel har använts av flera kommuner till bättre mobiltelefoner, Ipads, mobil bladderscan, mobil våglyft, högtalare för SIP.
- En kommun har infört mobil dokumentation för HSL/Rehab
- Två kommuner har utvecklat en app med information/utbildning med syfte att öka tillgängligheten för medarbetarna
- Utveckling av den digitaliserade hälso- och sjukvården. Digitaliserad test i samband med läkemedelsdelegering
- Införande av läkemedelsrobotar

Ewa Welén
Processledare
ewa.welen@ltdalarna.se
Tfn: 070 -568 27 12

Diarienummer
RD21/00559

Datum
2022-02-21

En ändamålsenlig kompetensförsörjning för omställningen till en nära vård

Olika modeller för kompetensutveckling sker i de flesta kommunerna i syfte att utveckla interprofessionella arbetsätt.

Nedan följer de områden som har varit aktuella första halvåret 2021 för undersköterskor;

- Vidareutbildning för medarbetare inom diabetes för äldre, kontinensvård, demens bas, BPSD, läkemedel, HLR
- Lagstiftning avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst
- Personcentrerad vård
- Rehabiliterande arbetsätt, förflyttningsteknik, funktionell sittställning
- Digitaliserat test i samband med läkemedels delegering.
- Instruktionsfilm och material för att undersköterskor skall kunna mäta vitalparametrar.
- Undersköterskor från hemtjänsten som gått hos hemsjukvården för att utveckla kompetensen i hemtjänstgrupperna
- Flera kommuner har validering till undersköterska via äldreomsorgslyftet

- En kommun har fyra undersköterskor som läser vidareutbildning med inriktning demens och palliativ vård.

- Flera kommuner tillser att anställda vårdbiträden ges möjlighet att utbilda sig till undersköterska med bibehållen lön.

- En kommun ger undersköterskor möjlighet att utbilda sig till sjuksköterska med 80 % av lönen.

- En kommun utvecklar undersköterskor till att arbeta handledande, utbildande och tillse kvalitetsutveckling.

- En kommun har en personal som studerar till arbetsterapeut med ersättning från arbetsgivaren.

Kompetensutveckling i syfte att utveckla det interprofessionella arbetsätt för sjuksköterskor har omfattat följande;

- Nationell vårdplanpalliativ vård, NVP. Framtagande av utbildningsfilmer i samverkan med primärvårdsläkare.
- Inom ansvarområdena demensomsorg, palliativ vård, diabetes, sårvård
- Poängkurser via högskolan inom områden ovan
- Mobil dokumentation HSL
- Lagstiftning avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst
- Deltagande i Nationell demensdag

Ewa Welén
Processledare
ewa.welen@ltdalarna.se
Tfn: 070 -568 27 12

Diarienummer
RD21/00559

Datum
2022-02-21

- En kommun anordnar "Akademisk specialisttjänstgöring", AST.
- En kommun har en demenssjuksköterska som har påbörjat en kandidatuppsats som handlar om undernäring hos personer med demenssjukdom inom ordinärt boende
- Flera kommuner har tagit fram förutsättningar för att kunna erbjuda sjuksköterskor betald specialistutbildning med koppling till sitt arbete inom den kommunala hälso- och sjukvården för att höja kompetensnivån och på så sätt kunna möta de utmaningar som nära vården ställer på verksamheterna. Under året har man rapporterat 15 stycken som påbörjat utbildning.
- En kommun hade en sjuksköterska som under våren blev färdig specialistsjuksköterska inom vård av äldre
- En kommun har utvecklat samordningsansvar för sjuksköterskor som en form av karriärsutveckling
- Samordningssköterskor får uppdaterad utbildning och även lite mer om ledarskap.
- En kommun satsar på "Rehabpaket". Nya Rehabteamet ska ersätta hemtagningsteamet så att alla får en trygg hemgång.

Utveckla förutsättningarna på arbetsplatsen

För att stödja en hälsofrämjande och hållbar arbetsmiljö har följande rapporterats;

- Friskvård, "sluta röka" kurser, "Min hälsa" utbildning för de som riskerar sjukskrivning som är arbetsrelaterad
- Heltid till alla (möjlighet till deltid), inga delade turer i schemat, "Hälsofrämjande schema"
- Särskild lönesatsning på sjuksköterskor, 80, 90-100% - möjlighet att gå ned i tid. Behålla pensionsgrundande inkomst.
- Omvandla semesterersättning till semesterdagar.
- Språkombud ska hålla i språkträning bland personalen
- Förebyggande främjande arbete en självklar del i organisation och arbetsätt.
- Mobilapplikation som stöd i det dagliga arbetet. För att skapa kontinuitet i information, lättillgängliga instruktioner och kontaktvägar i det dagliga arbetet.
- IT utrustning som bättre mobiltelefoner, Ipads, mobil bladderscan, mobil våglyft, högtalare för bättre vårdplaneringar/SIP:ar.
- Anställt MAS/verksamhetsutvecklare.
- Verksamhetschef HSL och MAS på 100%
- Anställt arbetsterapeut

Avdelningen för Hälsa och Vårld

Ewa Welén
Processledare
ewa.welen@ltdalarna.se
Tfn: 070 -568 27 12

Diarienummer
RD21/00559

Datum
2022-02-21

- Anställt demenssjuksköterskor
- Anställt Syninstruktör
- Två ssk har arbetat med utvecklingsarbete riktat mot NVP.

- En kommun ser över rekrytering av sjuksköterskor från andra EU-länder med intervjuer och rekrytering av sköterskor från Nederländerna

- En kommun har genom förstärkt sjuksköterskebemanning kvällstid fått en mer hållbar arbetsmiljö och arbetsbelastningen för medarbetare.

- En kommun har satsat på Dialogutbildning för att få en bättre vardag, bättre samarbete på arbetsplatsen och att få en ökad arbetsglädje.

- I en kommun har en sjuksköterska arbetat inom regionens palliativa team under våren och under hösten har en arbetsterapeut varit där.

Flera kommuner förbättrar sin rehabiliteringskompetens och arbetsmiljö genom;

- Anställa MAR/verksamhetsutvecklare
- Anställa arbetsterapeut som ska utbilda omvårdnadspersonalen framför allt i ordinärt boende med inriktning på det preventiva arbetet för att bibehålla bästa möjliga funktionsnivå hos sina kunder/boende.
- Utbildningspaket gällande vardagsrehabilitering och stärkande hälsovinster som vänder sig till vård och omsorgspersonal inom hemtjänst, sjuksköterskor, fysioterapeuter, arbetsterapeuter, chefer och biståndshandläggare. Innefattar föreläsning, webbutbildning samt uppföljande workshop.
- Utbilda rehabpersonal till Förflyttningsinstruktörer för att säkerställa utbildning åt ordinarie omsorgspersonal.
- Ersätta hemtagningssteam med "rehabpaket". Arbeta mer hälsofrämjande, förebyggande.
- Iordningställa metodrum för att kunna ha återkommande utbildningsinsatser som även innefattar träningsmoment.

Många rapporterar om aktiviteter för att stärka förutsättningarna för ledarskapet;

- Flera ledare har deltagit i SKRs utbildning "Ledarskap Nära Vård" – på flera håll har även kommunernas politiker deltagit
- Lösningfokuserad ledarskapsutbildning.
- Ledarplattform med utbildning ar för ledare.
- Omvandlat en samordnartjänst till en biträdande verksamhetschef-tjänst.
- Chefsgruppen får handledning och en arbetsmiljökartläggning görs för att utreda förutsättningarna för ett gott ledarskap.
- Förstärkt administrativt stöd till enhetschefer.
- Haft inhyrd personal i form av biträdande chef
- Samordnare inom hälso- och sjukvårdsenheten går en kortare utbildning i ledarskap. Ska tillsammans med chef utveckla nya arbetssätt, utveckla teamet i hemsjukvården och arbeta för en fortsatt god strukturell planering.

Ewa Welén
Processledare
ewa.welen@ltdalarna.se
Tfn: 070 -568 27 12

Diarienummer
RD21/00559

Datum
2022-02-21

- Utveckling av ledningsansvar för hälso-sjukvården inom kommunen.
- En kommun har utvecklat sjuksköterskeorganisationen genom att utöka med två tjänster, för att möta ytterligare utmaningar som den Nära vården innebär. Kommunen har också sett över ledarskapet för hälso- och sjukvården och kommit fram till att extra satsningar ska göras på denna del i organisationen för att hinna med utvecklingsfrågor för denna verksamhet, vilket är en viktig del för att möta den nära vården. Denna kommun har också tillsatt en projektledare för att arbeta i ett projekt, med att ta fram utvecklingsområden i sjuksköterskeorganisationen men också inom övrig organisation för att på ett bra sätt kunna möta vad den nära vården innebär. Målet är också att tydliggöra olika ansvarsområden, introduktionsprogram, utbildningsinsatser så väl inom samt utom sjuksköterskeorganisationen. Det handlar också om att ta fram förslag på effektiva arbetssätt fördelat mellan särskilt boende med heldygnsvård och ordinärt boende samt LSS/psykiatri gällande hälso- och sjukvårdsinsatser.
- I en kommun har alla ledare och utvecklare inom socialförvaltning och skola gått utbildning om förändringsledning.
- En kommun har anställt medarbetare istället för konsulter och en har tillsett kontinuerliga timvikarier som "vill" jobba i kommunens omsorg.

Utbilda vårdens framtida medarbetare

- En kommun arbetar tillsammans med det lokala Vård och Omsorgs College (VOC) för en förbättrad utbildning i handledning för undersköterskeelever.
- Två kommuner har utökat introduktionen för nyanställda och visstidsanställda, varav en har haft utbildningen digitalt.
- En kommun har haft en sjuksköterska som har fått arbeta i det palliativa teamet inom regionen som kompetenshöjning och inspiration. Hon är nu ombud för den palliativa vården i kommunen. Under hösten ska en arbetsterapeut arbeta i det palliativa teamet viss del av sin tid.
- En kommun har genomfört en handledarutbildning för ett antal chefer och omvårdnadspersonal.
- En kommun har frikopplat 8 undersköterskor som ska handleda sina kollegor och även ansvara för att ta hand om nya medarbetare.

Ewa Welén
Processledare
ewa.welen@ltdalarna.se
Tfn: 070 -568 27 12

Diarienummer
RD21/00559

Datum
2022-02-21

Hur har covid-19 påverkat arbetet med omställningen

Hur har covid-19 påverkat arbetet med omställningen till en mer nära vård?

Negativ påverkan

Sex kommuner lyfter att pandemin har försvårat samverkan. Mindre tid har funnits till gemensamma möten för planering och diskussioner. Regionens primärvård men även den egna organisationen har haft mycket fokus på vaccinationer.

De digitala mötena har inte gett de givande och kreativa diskussioner som de fysiska mötena brukar ge.

Brister i vårdplaner och vårdplaneringar har setts och planerade gemensamma satsningar har fått skjutas upp

Stor frånvaro på grund av sjukdom, vab och karantän har påverkat möjligheten till kvalitetsutveckling och förändringsarbete.

Positiv påverkan

Fem kommuner tar upp att samverkan mellan den egna hälso- och sjukvården och regionens primärvård har stärkts.

En kommun att pandemin har gett äldreomsorgen ett större fokus vilket förhoppningsvis kommer att ge bättre förutsättningar för den framtida vården.

Hur har covid-19 påverkat arbetet med goda förutsättningar för vårdens medarbetare?

Negativ påverkan

Tre kommuner tar upp att det har varit stor frånvaro bland medarbetarna vilket har lett till indragning av semester samt inställda eller halverade utbildningsinsatser.

Positiv påverkan

En kommun har digitaliserat flera delar i utbildningar och man har på det sättet ökat sett ökat deltagande och samverkan från primärvården.